

ਭੂਗੋਲ: ਪਾਠ 1 – ਸਾਧਨ : ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ

1	ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਦਾਰਥ ਹਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੱਤਾਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਾਂ। ਬੁੱਢੇ ਖਾਂ ਭਲਾ ਅਸੀਂ ਕੌਣ ਹਾਂ?	ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ
1	ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਲਗਭੱਗ 85% ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥ ਕਿਹੜੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ?	ਜੀਵ ਅਤੇ ਨਿਰਜੀਵ ਸਾਧਨ
2	ਕਿਹੜਾ ਸਾਧਨ ਮੁੱਕਣਯੋਗ ਹੈ?	ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ
3	_____ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀਆਂ, ਮੋਤੀ, ਘੋਗੇ, ਸਿੱਪੀਆਂ, ਹੀਰੇ-ਜਵਾਹਰਾਤ ਆਦਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।	ਸਮੁੰਦਰ
4	ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਬਾਕੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ?	ਜਾਪਾਨ
5	ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ % ਜੀਵ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਏ?	75%
6	ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿਕਾਸ ਹੈ।	ਠੀਕ
7	ਸਾਰੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।	ਗਲਤ
8	ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਅਰਥਵਾਨ ਪਦਾਰਥ, ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ _____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।	ਸਾਧਨ
9	ਮਿੱਟੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰਲੀ ਪਰਤ ਹੈ।	ਠੀਕ
10	ਮਿੱਟੀ, ਮੂਲ ਚੱਟਾਨ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਭੱਜਣ, ਜਲਵਾਯੂ, ਜੀਵਾਂ ਅਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਗਲਣ-ਸੜਣ ਆਦਿ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ।	ਠੀਕ
11	_____ ਉੱਪਰ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।	ਭੂਮੀ
12	ਲੋਹਾ, ਤਾਂਬਾ, ਚਾਂਦੀ, ਸੋਨਾ, ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਆਦਿ ਕਿਹੜੇ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਹਨ?	ਧਾਤੂ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ
13	ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ, ਕੋਲਾ, ਅਬਰਕ, ਮੈਂਗਨੀਜ਼ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਹਨ?	ਅਧਾਤੂ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ